

SLOVENSKI NAROD

Izjava vseh dan popoldne, izveniš modelje in premike. — Izsesti: do 30 peti 2 D, do 100 vrt 20 50 p, večji inserati peti vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišstvo: Knaševa ulica št. 3, prtiliže. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knaševa ulica št. 3, I. nadstrepje. — Telefon št. 34.

Postnina plačana v gotovini.

Kriza in korupcija

Češče se v javnosti navaja korupcija kot glavni in celo kot edini vzrok sedanja vladne krize. Temu pa daleko ni tako. Afera Rade Pašić-Stojadinović je le povod za to krizo, povod, ki je prišel do veljave šele potem, ko so gotovi politični krogi dobili prepričanje, da so splošne politične razmere dozezele za atako na vladno RR ter se posebej za nasok na njenega šefa g. Nikolo Pašića.

G. Radić je še pred kratkim poveleval g. Pašića v deveta nebesa, in to tudi še potem, ko se je začel pred beograjskim sodiščem ter pred beograjsko javnostjo pravi umazano perilo Rade Pašića ter Dragiša Stojadinovića, zeta g. Ljube Jovanovića. Šele, ko je dobil g. Radić mišljati, da bi se moglo z uspehom naskočiti g. Nikolo Pašića, sta se vzbudila v njem čut in potreba za »protikorupcijsko akcijo«. Ko je celokupna opozicija vlagala interpelacije v Narodni skupščini ter zahtevala pojasnila ter razčiščenje afere Rade Pašić-Stojadinović pred parlamentom sta g. Radić in ves njegov klub z g. Pučjem vred molčala kakor riba, in šele ko je g. Ljuba Jovanović predložil g. Radiću seznam svojih pristavev iz radikalnega kluba ter mu razložil možnost nove kombinacije, se je g. Radić aktivno začel udeleževati familiarnega boja med Pašićem in Jovanovićevo dečo, ki je med tem dobila že izrazit značaj osebnega boja med Nikolo Pašićem in Ljubom Jovanovičem.

Kakor žal že toliko kriz v naši državi, je tudi sedanja, kakor se vedno bolj kaže, pred vsem posledica zakulisnih in osebnih vplivov in interesov, katerih cilji in pomen so za navadnega državljanca docela nepoznani. Zato tudi vidimo, kako se z naglico umikajo vsa principijelna in stvarna vprašanja in naj so za narod še take življenjske važnosti. Kadar gre za to, da zleze kdo na ministrski stolček in čim pride do prepiranja, da se je prikopal čovečje moči, postane miren in ga tudi korupcija ne razburja.

To dokazujejo dejanja onih, ki se baš sedaj trkajo na prsa kot nekaki jugoslovanski Aristidi. Ni se pozabljeno, da je posl. Kremžar naperil proti radićevcem in še posebej proti ministru dr. Nikiču interpelacijo, v kateri je izrekel obdolžitve korupcije radićev dvih in pol milijona Din, ki so jih radićevci prejeli od Trbovelske premožkopne družbe. Od radićevcev se radi te interpelacije nihče ni razburjal in niti g. Stepan Radić ni zahteval od svojega pristasa, da razčišči to afero pred Narodno skupščino. Po več mesecih radićevski minister na to interpelacijo se niti odgovorja ni dal in klerikalci ga tudi niso urgirali. Pač pa smo v proračunski debati doživeli razočaranje, da je posl. Kremžar kot govornik SLS z rokavicami obravnaval ministra dr. Nikiča radi našega TPD proti delavstvu. Znano je, da je posl. Kremžar baš tudi tak, ki so bili že velikokrat označeni kot nosilci korupcije v NRS.

Samo demagogija je torej, če se navaja, da je vzrok današnji krizi korupcija ali pa da je med borci za novo vladno na eni strani sama korupcija, na drugi pa angelska čistost, poštenost in nedolžnost. Pravilno stališče v tej vladni krizi zavzemajo samostojni demokrati, ki nočejo reševati osebe gosp. Pašića, a tudi nočejo pomagati osebi g. Ljube Jovanovića. Korupcije v naši državi ni mogoče odpraviti s tem, da se izmenja v državni upravi par oseb, tem manj, ako pridejo na njihovo mesto drugi z enakimi instinkti. Problem korupcije je pri nas mnogo globlji in se da izčisti samo, ako se združijo na podlagi poštenega in moralnega programa vsi pošteti in moralni ljudje od vseh strank ter potem kot moralna in politična velesila v kali zaduše vse to, kar v državi ne služi v dobrobit in na predek naroda.

Verski boji v Indiji

350 oseb ubitih, 400 ranjenih. — London, 7. aprila. Iz Kalkute prihaja nova poročila, da se verski boji med Hindui in Mohamedanci nadaljujejo z vso ostrožjo. Izgredi trajajo dalje. Doslej je bilo po najnovejših poročilih ubitih 350 oseb in 400 težko ranjenih. Reuter javlja, da je večer 4. popoldne vladal popoln mir. Ob 4. popoldne pa je v enem predmestju nastal velik nemir, spopadli so se zupet Hindui in mohamedanci. Z največjo težavo so vojaške čete in policija nadalje prelihanje krvi preprečile. Po nekaterih drugih krajih pa se nadaljujejo krvavi boji.

Možnost obnove Pašić-Radićeve vlade?

Senzacionalni avdijenci gg. Pašića in Stjepana Radića. — Radić demantira svoje sušiske izjave. — Pripravljen je zopet sodelovati tudi s Pašićem.

— Beograd, 7. aprila. Politični barometer se spreminja vsak hip. Dočim se je zdela včeraj dopoldne obnove vlade RR še nemožna, govori danes vse o njej in so stopile vse druge kombinacije v ozadje. Srdita borba med Pašićem in Radićem se je vidno omilila in oba politika popuščata v svojih zahtevah. Sodi se, da bo prišlo do kompromisa. Pašić bo pristal na to, da se sestane Narodna skupščina med katoliško in pravoslavno Veliko nočjo na par dnevno zasedanje. Radić pa bo popustil od svojih drugih zahtev.

Politične kroge so potrdili o tej domnevi dogodki, ki so se vrstili včeraj popoldne in danes dopoldne. Včeraj sta bila gg. Radić in Pašić v daljših avdijencah na dvoru, danes dopoldne pa sta imela sestanek med štirin oči, nakar je g. Radić zopet odšel na dvor. Tudi dobro informirana »Politika« smatra obnove vlade RR kot najresnejšo in najverjetnejšo kombinacijo.

— Beograd, 7. aprila. Včeraj je bilo končano konzultiranje načelnikov parlamentarnih skupin na dvoru. Popoldne sta bili na dvoru še dve važni avdijenci, ki ste prinesli nekaj luči v še vedno nejasno situacijo. Po avdijenci skupščinskega predsednika Marka Trifkovića, glede katerega so se raznesle govorice, da je dobil mandat za sestavo vlade, kar pa se je izkazalo za netočno, sta bila namreč popoldne na dvoru

še g. Nikola Pašić in g. Stepan Radić, ki se je jutraj zopet vrnil iz Zagreba v Beograd. G. Pašić je bil pri kralju od 16.30 do 18. nakar je prišel v Narodno skupščino, kjer je konferiral s predsednikom radikalnega kluba Ljubom Živkovićem in z Markom Trifkovićem. Pozneje sta se Pašić in Trifković skupno odpravila na Pašićev dom. Po 18. je bil na dvoru sprejet Stepan Radić. Njegova avdijenca je trajala trideset ur. Po avdijenci je Radić izjavil novinarjem: »Vse je dobro. Položaj se razvija normalno. Odvisno je vse od g. Pašića. G. Pašić naj sprejme naše zahteve, ki so že znane in zlasti to, da se skliče Narodna skupščina čimprej, morda okoli 15. aprila. Zahtevamo, da pridejo znane interpelacije na dnevni red. Mandata za sestavo vlade še ni dobil nihče, verjetno je, da ga kdo dobi jutri«.

Današnji beograjski listi priobčujejo obširna poročila o včerajšnjih avdijencah ter beležijo najrazličnejše kombinacije. Lisi, tako »Politika«, ugotavljajo značilne difference v izjavah, ki jih je dal Stepan Radić na zadnjem shodu na Sušaku in včeraj po končani avdijenci. Na Sušaku je Radić trdil, da je pripravljen sestaviti vladu z vsemi strankami, razen s Pašićevimi korupcionisti, v Beogradu pa je izjavljal, da se vrne zopet tudi v Pašićevo vladu, ako ta vsaj deloma ugodi njegovim zahtevam.

Sestanek med Pašićem in Radićem

Dopoldne sta se gg. Pašić in Radić sestala k daljšemu razgovoru. — Po sestanku je odšel g. Radić v avdijenco. — Odločitev pade popol dne.

— Beograd, 7. aprila. Danes ob 10. dopoldne je prispel g. Nikola Pašić v ministrsko predsedstvo. Na hodniku so ga obkolili mnogi novinarji ter ga spraševali: »Ali ste že čuli najnovejšo izjavo g. Radića?«

Nikola Pašić mirno: »Nisem!«
Novinarji ga zopet vprašujejo: »Pravijo, da vas je g. Radić prosil, da se z njim sestanete?«

Pašić: »Bomo videli!«
Neki novinar je nato vprašal g. Pašića: »Ali je mogoče med vami in Radićem pomirjenje?«

Pašić se je samo nasmehnil. Nato je neki novinar pripomnil: »Pa vidva se nista nikdar sprla!«

Pašić nato še vedno smehljaje: »Resnično! Midva se nisva sprla!«
Stepan Radić je ob 10.15 prispel v ministrsko predsedstvo. Spremljal ga je minister za šume in rudnike dr. Nikič. N. Pašić je Radića takoj sprejel. Pred sprejemom so g. Radiću novinarji povedali, kaj je dejal malo prej g. Pašić. Tudi Radić se je nasmehnil in ponovil: »Da, midva se nisva sprla! Jaz sem prav dobro spal!«

Ko je g. Radić zapustil Pašićev kabinet, se je napotil na dvor. Novinarjem je še ropreje g. Radić kratko izjavil: »Razgovarjala sva se z g. Pašićem. Pašić namerava pozvati k sebi nekatere svoje prijatelje in z njimi razpravljati o vprašanju sklicanja skupščine. Mi še vedno zahtevamo, da se parlament skliče vsaj 12. ali 14. t. m. Odhajam na dvor, da obvestim kralja o svojih razgovorih z g. Pašićem, da more kralj za vsak slučaj nadaljevati konsultacije.«

Ob 10.40 je Stepan Radić prispel na dvor ter je ostal v avdijenci celo uro. Pred dvorom so čakali na Radića skoraj vsi beograjski politični novinarji in velika množica meščanstva. Radić je izjavil glede svoje avdijence:

»Obvestil sem kralja o svojem razgovoru z ministrskim predsednikom g. Pašićem ter pri tem naglašal, da se križa nadaljuje, ako predsednik vlade ne sprejme naših zahtev, glede katerih ima dati pozitiven odgovor do danes ob 4. popoldne. Potem se tudi nadaljujejo konsultacije na dvoru. Mi vstrajamo pri svojih zahtevah. Narodna skupščina se mora sestati najkasneje 12. aprila in najkasneje 16. aprila ima priti na dnevni red interpelacija o aferi Rade Pašić-Dragiša Stojadinović. Vlada mora odgovoriti na to interpelacijo, ker je ta odgovor v interesu države same. Odgovor mora biti meritoren in ne samo formalen. Gosp. Pašić smatra, da je vprašanje teh interpelacij samo vprašanje prestiža vlade, dočim smatram jaz, da

je to v interesu države. Parlament bi po 12. aprilu deloval 10 dni in bi predvsem ratificiral nekatere mednarodne pogodbe. Njih ratifikacija bi znatno olajšala naš položaj.«

Na vprašanje novinarjev, v kakem štadiju je kriza, je Stepan Radić odgovoril: »Konsultacije se bodo najbrže nadaljevale.« Glede poveritve mandata je Radić pripomnil: »Kralj ni meni omenil nobene osebe.«

Radić je nato nadaljeval: »Mi ne vodimo nikake osebnosti politike proti Pašiću, nimamo tendence ga izpodriniti, oboje ga eliminirati iz vlade. Naša politika ni osebna, marveč načelna. Spoznamo ni v krizi. To sem tudi kralju dejal in popoldne bo g. Pašić kralju poročal, kako stališče zavzema napram našim zahtevam. Če je Pašić pripravljen na to, da Narodna skupščina dela, je vse v redu. Lepo je vreme, pametni so ljudje in najbolji pametni novinarji!«

Z dvora je odšel Stepan Radić v svoj kabinet, kjer ga je zopet čakalo nekaj novinarjev. Vprašali so ga: »Kdo bo sestavljal vladu?« Radić: »O tem še ne more biti govora. Imena se še ne omenjajo.«

Radić je tako indirektno aludiral na možnost obnove režima RR.

Izpremembe v sodni službi

Postavljeni so: 1.) za izvršilnega uradnika pri okrajnem sodišču v Murski Soboti — Jakob Toršar, poduradnik pri okrajnem sodišču v Novem mestu; 2.) za kanceliste: za področje višjega deželnega sodišča v Ljubljani — Janko Gostič, pisarniški oficijant pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani ter Anton Križnik, pisarniški pomočnik pri okrajnem sodišču na Vrhniki; za okrajno sodišče v Celju — Anton Kresnik ter Anton Dolenc, oba pisarniška oficijanta pri istem sodišču; za okrajno sodišče v Kamniku — Alojz Kralj, pisarniški oficijant pri okrajnem sodišču v Litiji; za okrajno sodišče v Kranjski gori — Miroslav Kušar, pisarniški pomočnik pri okrajnem sodišču v Trzinu; za okrajno sodišče v Kočevju — Zoran Rajš, pisarniški oficijant pri okrajnem sodišču v Ormožu; za okrajno sodišče v Marenbergu — Fran Perhac, pisarniški oficijant pri okrajnem sodišču v Mariboru; za okrajno sodišče na Vranskem — Edvard Izanc, pisarniški oficijant pri istem sodišču. — 3. Premesteni so: kancelist Bernard Mikuletič od okrajnega sodišča v Marenbergu k okrajnemu sodišču v Mokronogu; kancelist Matija Zorjan od okrajnega sodišča v Velikih Laščah k okrajnemu sodišču v Mariboru ter kancelist Stanko Cuk, od okrajnega sodišča v Kranjski gori k okrajnemu sodišču v Kranju.

Darujte za Sokolski Tabor

Fuzija nemškega in zemljoradniškega poslanskega kluba

Nepričakovana senzacija v našem parlamentarnem življenju. — Kooperacija tudi med obema strankama.

— Beograd, 7. aprila. Poslanci zemljoradniške stranke in člani nemškega parlamentarnega kluba so včeraj popoldne poslali predsedstvu Narodne skupščine kratko obvestilo o fuziji obeh klubov v enoten parlamentarni klub. Obvestilo se glasi: »Čast nam je vam sporočiti, da so poslanci zemljoradniške stranke in stranke Nemcev kraljevine SHS sklenili parlamentarno zajednico z namenom, da sestavijo skupni parlamentarni klub pod imenom »Poslanski klub Zveze zemljoradnikov«. Temu klubu pripadajo: a) od strani zemljoradnikov: Jovan M. Jovanović, Dimitrije Vujić, Miloš Moskovljević in Čeda Kokanović, od strani Nemcev: dr. Stefan Kraft, Georg Grassel, dr. Hans Moser, Vilhelm Neuner in Samuel Schultmacher. Istočasno poslanci obvešča-

jo predsedstvo narodne skupščine, da se je novi klub že konstituiral in da je za predsednika kluba izvoljen posl. Jovan M. Jovanović, za podpredsednika dr. Stefan Kraft in za tajnika Miloš Moskovljević. Obenem prosijo predsedništvo, da sprejme to obvestilo na znanje.

Fuzija obeh klubov je v parlamentarnih krogih izzvala živahne komentare. S tem preneha samostojno nastopati nemška narodna manjšina, ki se sedaj naslanja na drug parlamentarni klub. Obenem smatrajo, da pride do ožjega sodelovanja med srbskimi zemljoradniki in nemškimi agrarci tudi izven parlamenta. Drugi zopet trdijo, da je bila to le parlamentarna taktična potea Joce Jovanovića, ki hoče s tem pri ostalih klubih reprezentirati večjo silo. Novi klub šteje 9 poslancev.

AMUNDSENOV POLET

— Pariz, 7. aprila. Amundsenov zrakoplov »Norge«, ki poleti na severni tečaj, da izvrši velike znanstvene preiskave in da tudi politično zaseže ozemlje okoli severnega tečaja za Norveško, je včeraj zapustil Rim in poletel proti Parizu.

V ŠESTIH URAH 600 MILJ

— Berlin, 7. aprila. »Berliner Tageblatt« javlja iz Alaske, da je kapetan Wilkins s svojim pilotom Bilsonom preplul z aeroplanom od Fayerbansa do najsevernejše točke Severne Amerike Port Barowa razdaljo 600 milj v 6 in pol ure.

Zadnji dogodki v inozemstvu

Poslanska zbornica v Parizu je v nedeljo jutraj po celonočni seji s skoraj dvotretinsko večino sprejela sanacijske predloge vlade in odobrila tudi nekatere spremembe, ki jih je zahteval senat. Zbornica se je nato odpravila do 20. aprila. Na dvakoli, ki jih vjavajo sanacijski zakoni, bo vlada dobila okrog 5 milijard frankov. Povisalo se tudi cene za tobak in sol ter tarifne za notranji poštni promet. Od vlade predlagani sladkorni monopol je zbornica odklonila.

Iz Moskve poročajo službeno, da je sovjetska vlada protestirala v Londonu proti intrigam, ki jih baje delal Anglija v Pekingu na škodo Rusije. Obenem poročajo iz Moskve, da se Rusija ne bo udeležila razorožitvene konference, ako se bo ta vršila v Švic. Sovjetski krogi so mnenja, da so vesleste kot sedež konference nalašč določile Zenevo, ker vedo, da ruski delegati ne morejo v Švico.

Koncem marca je bila med Romunijo in Poljsko sklenjena garancijska pogodba. Pogodba velja pet let, temelji na ustavi Društva narodov in vsebuje medsebojno garancijo današnjih državnih mej. Pogodba ni naperjena samo proti Rusiji, ampak tudi proti Madžarski. Generalna štaba obeh armad bosta izdelala še dodatno konvencijo o skupnem nastopu poljske in romunske vojske, ako bi bila katera od teh držav napadena od Rusije ali Madžarske.

V Parizu so se vršile v veliki noč konference vseh interesiranih ministrov in vojaških funkcionarjev o možnosti sklenitve miru v Maroku. Kakor zatrjujejo listi, je velika verjetnost, da se bodo kmalu začela službena poznanja z Abd-el-Krimom in da bodo tudi ugodno končana.

Iz Innsbrucka poročajo, da je italijanska vlada razpustila mestni občinski odbor v Brucku. Kot povod navaja list antiancionalno, protidržavno propagando, ki jo je baje zagrešil razpuščen občinski odbor.

Kakor zatrjujejo praški listi, nova češkoslovaška uradniška vlada o vprašanju priznanja sovjetske Rusije ne bo razpravljala, ampak bo to perečo zadevo odložila na čas, ko prevzame posle zopet parlamentarna vlada.

Včeraj opoldne je bil v deželni zbornici na Dunaju slovesno odprt IV. mednarodni kongres duševnih delavcev. Odprtveni seji so prisostvovali zvezni predsednik dr. Hainisch, kancelar dr. Ramek, prosvetni minister dr. Schneider, dunajski podžupan Emmerling itd. Navzoči so delegati iz Nemčije, Anglije, Francije, Poljske, Češkoslovaške, Jugoslavije in še nekaterih drugih držav. Popoldne so bili udeleženci gostje zveznega predsednika, zvečer pa so prisostvovali predstavi v državni operi. Danes dopoldne je začel kongres z rednim delom.

AVERESCU POSETI RIM

— Rim, 6. aprila. Rimski listi javljajo, da v najkrajšem času poseti Rim romunski ministrski predsednik general Averescu, da upostavi najožje stike in zveze med Romunijo in Italijo. Predvsem sklene vojno zvezo med obema državama.

Senzacionalna tatvina na Semmeringu

Na velikonočni ponedeljek so odkrili na Semmeringu veliko tatvino, ki je bila izvršena v znanem hotelu Panhans, kjer se je vršil tudi šahovski turnir. Hotel je bil na praznike prenapolnjen z gosti iz vseh pokrajin. Med njimi je bila tudi grofica Esterhazy, ki je imela s seboj seveda tudi mnogo dragocenosti, brez katerih madžarska aristokratka ne potuje. Ko je bila zvečer grofica pri večerji, je nekdo vlomil v njeno sobo, odprl pisalno mizo in vzel iz nje vso zlatino in dragocen kolie. Tat se je moral na dragulje očividno dobro spoznati, ker je pustil na miru dve spretno ponarejeni draguljski verižici. Istočasno je bil okraden tudi polkovnik Hennig, kateremu je vlomilec odnesel iz pisalne mize denarnico z zneskom 9000 šilingov. Grofici ukradene dragocenosti se cenijo na 15.000 šilingov (okrog 120.000 Din). Vlomilca še niso dobili, sumijo pa, da je izvršil zločin znan član dunajske družbe.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Lesni trg: Povpraševanje in ponudb ni. Prodano 2 vagona suhega vilenega oglja, c. meja 90 Din.

Zitni trg: Malo ponudb in malo povpraševanja.

Efekt: 2 1/2% drž. renta za vojno škodo 289-293; 7% invest. pos. iz leta 1921 75-76.50; Celjska posojilnica dd. 200-204; Ljubljanska kreditna banka 190; Merkantila banka 100-102; Prva hrvaška štedionica 868-874; Kreditni zavoj 165-175; Slovenska banka 49; Strojne tovarne in Ivarne 94-99; Trbovelska premožkopna družba 366-370; Zdržene papirnice 100; Šešir dd. 109-115; 4 1/2% kom. zad. dež. bke. 20-22; 4 1/2% zast. l. kr. dež. bke. 20-22.

ZAGREBSKE BORZE.

Devize: Curh 10.93547-10.97547; Pariz 198.37-200.37; Praga 168.15-169.15; Newyork 56.696-56.996; London 276.115-277.315; Trst 228.14-229.34; Berlin 13.525-13.565; Dunaj 801.19-805.19.

Efekt: 7% invest. pos. 1921 76, 75 1/2-76, 2 1/2% drž. rente za ratnu štetu 292-293, 292-293; Ljubljanska kreditna 190; Hrv. eskomptna banka 118-118.50; Kreditna banka Zgb. 114-116; Hipotekarna banka 60-61; Jugobanka 98-99; Praštedionica 870-875; Slovenska banka 49-50; Eksploatacija 24-25; Drava dd. Osijek 190-95; Sečorana Osijek 362 1/2-370; Isis dd. 60-62; Nihag 34; Gutman 270-275; Slaveks 150; Trboveljska 367 1/2-370; Union paromlin 390; Vevču 100; Agraria 44-44 1/2.

INOZEMSKE BORZE.

Curh: Beograd 9.1375, Pariz 18.0125; London 25.21, Newyork 518, Milan 20.885; Praga 15.375, Dunaj 73.20.

Trst: Beograd 43.72-43.775, Pariz 86.44-86.70, London 120.925-120.975, Newyork 24.72-24.84, Praga 73.60-73.90, Curh 479-480, Dunaj 349-352.

Aretacije radi napada v Prestranku

Fašisti nadaljujejo s preganjanjem slovenskega prebivalstva. — Sodna obdobja je ugotovila, da so Italijani masakrirali mrtvi trupli ubitih hajdukov. — Eden napadalcev aretiran v Planini.

V postojnskem okraju se nadaljuje z vso mrzlico poizvedovanja za ugotovitvami napadalcev, doslej pa brez pozitivnega uspeha. Tržaški »Il Piccolo della sera« trdi, da je bil na Rakeku aretiran neki Samsa.

V ponedeljek se je izvršil zdravniški pregled žrtev. Dva postojnska zdravniška sta ugotovila, na ubitih napadalcih sta ugotovila, da sta bila zadeta s števili strel v glavo, kar dokazuje, da so ju italijanski milicioni in finančni stražniki masakrirali potem, ko so ju našli že ubite in mrtve na bregovih reke Pivke. Ta čin posmrtnega masakra ne more kaj svetle luči na moralno kvaliteto milice in finančne straže, ne glede na to, da so s svojo besnostjo silno otežili nadaljno preiskavo.

Umorjena napadalca so pokopali na postojnskem pokopališču. Položili so ju v skupen grob gola, ker so obklopovali sode oblasti kot corpora delicti.

Se tekom nedelje so postojnske oblasti aretirale vso rodbino nekega Gierzelja. Pri ubitem Moku so našli namreč vojaško opusnisko, glasečo se na ime Gierzelja iz Postojne. Na podlagi identifikacije ubitega Vilharja so oblasti aretirale tudi njegovo ženo. Žena je iz strahu za svojega moža zaničala, da bi bil v soboto in v noči na nedeljo zapustil stanovanje, češ, da se je odstranil šele v nedeljo zjutraj. V resnici pa je ležal mrtvev na bregovih Pivke že od sobote zvečer. Zato jo sedaj dolže skrivde na napadu. Italijanske oblasti so nadalje aretirale Vilharjevega brata, ki stanuje v St. Petru na Krasu; ko so ga konfrontirali s ubitim bratom, ga ni spoznal, pa so ga dolžili, da ga noče spoznati in so ga zato aretirali.

Uvidevnejši italijanski krogi v Trstu zelo kritizirajo postopanje sodnih in fašistovskih funkcionarjev, ki so izrabili običajen kriminalni dogodek, kakršni so v srednji in Južni Italiji na dnevnem redu, za splošen alarm proti slovenskemu obmejnemu prebivalstvu. Na ta način si italijanska država ne bo pridobivala simpatij obmejnega prebivalstva, ter bo prejkone povzročila še slabše razmere. Ti krogi obžalujejo tudi veli-

kanski aparat, ki se je uporabil pri tej priliki, povdarjajoč čisto pravilno, da se uničuje s tem ugled fašistovske milice. Kaj bi storila ta milica, da ima pred sabo regularno organizirano vojaško moč, če že radi malega hajduškega napada izgubi glavo.

Trst, 7. aprila. Listi objavljajo, da so jugoslovanske obmejne straže aretirale mladega Samsa, rodom iz Ilirske Bistrice, pri katerem so našle 21 tisoč lir v bankovcih po 100 lir. Po poročilih italijanskih listov je baje Samsa popolnoma priznal in izpovedal, da se je udeležil hajduškega napada na carinski urad v Prestranku. Karabinjeri, fašistovska milica in vojaštvo v močnih četah patrulirajo na vsej meji od Planine do Snežniških gozdov, da bi izsledili še ostale napadalce. V krvavem boju s hajduki je padel tajnik fašistovske organizacije v Prestranku, dalje sta padla dva finančna stražnika in 1 železniški uradnik.

Ljubljana, 7. aprila. Glede aretacije enega hajdukov na naši obmejni postaji so razširjene najrazličnejše vesti. Nekateri trdijo, da je bil aretiran sin ugodnega lesnega trgovca Samsa. Ta vest je netočna. Po naših informacijah je obmejna straža na postaji Planina pri Rakeku v nedeljo ob 5. zjutraj prišla mladega, sumljivega človeka, ki je prišel na postajo, da se odpelje proti Ljubljani. Straža ga je prišla in zahtevala od njega, da se legitimira. Pri telesni preiskavi so pri njem našli zavoj, v katerem je bilo 21.000 italijanskih lir. Aretiranec je nato izjavil, da se zove Rajko Samsa, 21 let star, po poklicu ključavničar in absolvent srednje tehniške šole v Ljubljani. Rojen je v Ilirski Bistrici, kjer je imel njegov oče gostilno, a jo je moral na fašistovski pritisk zapreti. Baje je bil zadnji čas zaposlen kot ključavničar v Mariboru. Aretirani Rajko Samsa je italijanski državljani. S postaje na Planini so Samsa odvedli v zapore okrajnega sodišča v Logatcu. Ker je Samsa italijanski državljani, bodo najbrž italijanske sodne oblasti zahtevale, da ga naše oblasti njim izročijo.

Velikonočni železniški promet v Ljubljani

Naval občinstva na velikonočni ponedeljek. — Iz Ljubljane odpelje železnice nad 20.000 oseb.

Z ozirom na krasne velikonočne praznike je železniška uprava že naprej računala, da bo naval občinstva na železniških ogromen in da bo potrebno disponirati z večjim številom železniških voz. Vsi vlaki so bili znatno pomnoženi s vozovi tako, da je bil vsak dan omogočen transport oseb, ki so odhajale za velikonočne praznike k sorodnikom oziroma k svojem v razne kraje. Železniška uprava doslej ni prejela nikakih pritožb, da bi se potnikom oteževalo to potovanje, nasprotno uprava je skrbela, da so vlaki točno prihajali in odhajali. Glede odprave potnikov in izletnikov smo se informirali pri vodstvu glavnega kolodvora ter smo prejeli nekatere zanimive podatke.

Načelnstvo glavnega kolodvora je preskrbelo, da so vsi vlaki z vozovi znatno pomnožili. Na Gorenjsko je v ponedeljek vozil še poseben vlak do Medvoda, vlak je bil natrpan z izletniki na Smarno goro in na Sv. Katarino. Isti poseben vlak je zvečer vozil iz Kranja proti Ljubljani. Da se čim bolj olajša kupovanje vozniških listov pri velikem navalu občinstva, je na kolodvoru funkcioniralo po pet blagin. V soboto je bilo pri blaginah izdanih 6500 vozniških listov. V nedeljo razmeroma zelo malo, nekaj nad 2000, čemur je bilo krivo deloma tudi mrzlo vreme in so večinoma ljudje ostajali doma.

Ogromen pa je bil naval ljubljanskega občinstva na velikonočni ponedeljek. Zjutraj so hitele goste vrste izletnikov k vsem vlakom, zlasti pa k onim

na Gorenjsko in proti Kamniku. Samo v ponedeljek je bilo izdanih okoli 12.000 vozniških listov. Največ na Gorenjsko namreč nad 5000. Na Dolenjsko, na Notranjsko in proti Štajerskemu se je med prazniki vozilo razmeroma malo ljudi. Naravno je, da so vsi vlaki po veliki noči pripeljali tudi v Ljubljano velike množice dijakov, izletnikov in drugih oseb. Vlaki so vozili brez večjih zamud. Transport oseb se je vršil brez vsakega incidenta.

Smrt dr. Frana Kleina

Na Dunaju je včeraj 6. t. m. umrl bivši pravosodni minister dr. Fr. Klein, rodom Dunajčan. Dr. Klein je že deli časa bodelah in se je nahajal v oskrbi svojega prijatelja senatnega predsednika dr. Friedländerja. Fran Klein je bil 24. aprila 1. 1854 rojen na Dunaju. Po končanem pravnem študiju se je najprej posvetil advokaturi ter se je leta 1885 habilitiral na dunajski univerzi, kjer je predaval o civilnem procesu in rimskem pravu. Opustil je advokaturo in se docela posvetil akademski karijeri. Ostal je profesor in si med leti pridobil velik ugled. Pozneje je bil dr. Klein pozvan v pravosodno ministrstvo, kjer mu je bila poverjena naloga izdelati nov civilno-pravni red. Tej nalogi se je posvetil z največjim navdušenjem in z največjo poštrevolnostjo. Ko je bil civilno-pravni red izdelan, je postal dr. Klein sekcijni načelnik in leta 1897 tajni svetnik. Leta 1905 je postal pravosodni minister v kabinetu Bienenro. Pokojnik si je pridobil, kakor omenjeno, največ zaslug za reorganizacijo civilno-pravnega procesa s tem, da je strokovno sodeloval pri sestavi novega pravnega reda. Pokojnika pokopljejo jutri v četrtek na stroške dunajske mestne občine.

Protest državnih uradnikov

Upravni odbor saveza državnih činovnikov in ostalih službenikov je izdal po svoji zadnji seji koncem preteklega tedna sledeči komunik:

1. Savez državnih činovnikov in ostalih službenikov najenergičneje protestira proti odpuščanju kvalificiranih činovnikov iz državne službe in proti pežoniranju mlajših činovnikov po 10 in 15 letih službe.

2. Savez državnih činovnikov posebno protestira proti nekulturnemu načinu odpuščanja z službe, brez predhodne odpovedi in odškodnine in se radi tega mnogi činovniki, med katerimi je tudi veliko število fakultetskih in obratnih ljudi, s svojimi družinami nahajajo od 1. aprila naprej na ulici, brez dohodkov in brez dela.

Obznana v Rusiji

Iz Moskve poročajo, da je sovjetski ljudski komisarjev sprejel osnutek zakona o zaščiti države, ki ga je izdelala posebna komisija in ki pride kmalu na sejo centralnega izvršilnega odbora. Sovjetska vlada, ki je tako obsojala zapadne države in njene zakone, je torej sama uvedla zakon o zaščiti države.

Prvi odstavek novega zakona govori o protirevolucionarnih zločinih. Pod tem zločinom se razume vsak čin, ki je napravljen proti delavsko kmečki vladi oziroma njeni politiki. Sovjetski zakonodajalec gre celo tako daleč, da govori o protirevolucionarnih činih tudi takrat, kadar gre za kakšno drugo državo delovnega ljudstva. Smrtna kazen je določena za oboroženo vstajo, za vpad oborožene tolpe na sovjetsko ozemlje, za podpiranje tujih držav, ki se bore proti sovjetski Rusiji, za izpodbijanje državne industrije, prometa, denarnega obrata in celo združništva. Smrtna kazen je določena tudi za vsako poškodovanje cest, železnic, vodovodov, javnih skladišč in drugih državnih poslopij. Kdor izrablja državne ustanove ali podreja v to, da koristi bivšim lastnikom ali interesiranim kapitalističnim organizacijam, ga zadene smrtna kazen.

Vse to se tiče bodočnosti. Osnutek sovjetskega zakona o zaščiti države pa sega tudi nazaj v preteklost. Smrtna kazen je določena za vse tiste, ki so se aktivno udeleževali borbe proti delavskemu stanu in revolucionarnemu pokretu v carskem aparatu ali pod protirevolucionarnimi vladami za časa državljanske vojne. Smrtna kazen je določena tudi za podpiranje sovjetski vladi sovražne mednarodne buržoazije. Pretežni večini ruskih emigrantov preti torej po tem zakonu smrtna kazen, če bi se vrnili v Rusijo.

Drugi del osnutka govori o zločinih proti upravnemu sistemu, za katere je večinoma določena smrtna kazen. Splošno boljšeje s smrtno kaznijo zelo radodarni. Edino za manjše pogreške je določena minimalna kazen 3 leta težke ječe, drugače pa pozna osnutek samo smrtno kazen.

Gustav Geffroy umrl

Na velikonočno nedeljo je umrl v Parizu predsednik akademije Goncourtov, pisatelj in kritik Gustav Geffroy, ki zavzema v sodobni francoski literaturi kot dosledni propagator socialnih reform odlično mesto. Socialna propaganda mu je bila vedno merilo pri oceni lastnih in tujih del. S svojim glasom je 1. 1921 kot predsednik akademije Goncourtov odločil, da je bila priznana nagrada omenjene akademije Maranovemu romanu »Batala«, ki razpravlja o socialnih problemih črncev. Med pokojnikovimi deli je posvečena knjiga »Jeca« življenjepisu slavnega revolucionarja in komunista Blanquija, ki je preživel 37 let v ječi. Blanqui je bil vodja komune iz 1. 1870. V delu »Mladenka« je opisal Geffroy življenje poštene devojke znanega pariškega revolucionarnega okraja Belleville za časa vojne 1. 1870, kakor tudi zgodovino komune in prvih let francoske republike.

Njegovo delo »Naša doba« obsega vse važnejše dogodke koncem 19. stoletja. Izmed njegovih kritičnih del je najbolj znana monografija o Monetu. Po poklicu je bil Geffroy ravnatelj državne šole za gobeline. Umrl je v starosti 71 let.

Korupcijski škandal v Nemčiji

Nemške oblasti so prišle na sled ogromni korupciji in velikim ponesvarbam, ki so jih že par let uganjali nemški železniški in carinski uradniki ob poljski meji. V afero je zapletenih okrog 60 višjih in srednjih uradnikov državne železnice in carinske uprave. Mnogi med njimi so bili tik pred velikonočno aretirani, drugi so bili suspendirani, nekateri pa so ostali začasno še v službi. Obdolženi so vsi mogoči deliktovi, s katerimi so si služili denar. Železniški uradniki so se dali podkupiti od različnih firm, ki so dobavljale železnični gradbeni in prometni material. Sprejemali so proti mastnim provizijam manj vredno blago za polnovredno, a nakažovali tudi izplačila za blago, ki sploh ni bilo dostavljeno. Sodelovali so tudi drugače pri raznih golufijah in ponesvarbah. Skupna škoda, ki jo trpi država, znaša kakih 20 milijonov zlatih mark (260 milijonov Din).

Preiskavo proti obtožencem vodi poseben oddelek berlinskega državnega pravdnštva. Oddelek šteje 20 ljudi, pravnikov, železniških in carinskih strokovnjakov.

»ne vjerujete?«

da eden par nogavic z žigom in znakom (rdečo, modro ali zlato)

„ključ“

traja kakor štirje pari drugih?

Kupite eden par, pa boste verovali. Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.
Sreda, 7. aprila: Pygmalion. B. Četrtek, 8. aprila: Deseti brat. A. Petek, 9. aprila: John Gabriel Borkman. F. Sobota, 10. aprila: Scampolo. V korist združenja gledaliških igralcev. Izv. Nedelja, 11. aprila ob 15.: Če pride čarod. Otroška predstava društva Atena. Izv. Ob 20. John Gabriel Borkman. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Ponedeljek, 12. aprila: Ana Christie. E.

Opera.
Sreda, 7. aprila: »Zongler Naše Ljube Gospe«. C. Četrtek, 8. aprila: »Boheme«. E. Petek, 9. aprila: »Wally«. D. Sobota, 10. aprila: Zaprt. Nedelja, 11. ob 15. »Grafica Marica«. Izven. Ponedeljek, 12. aprila: Zaprt. Ako ni drugače označeno, se začne predstave v drami ob 20., v operi pa ob pol 20.

Sprememba opernega repertoarja. Zaradi nenadne obolevosti gđne. Thalerjeve se deloma spremeni objavljeni repertoar, na kar opozarjamo občinstvo.

Turneja ljubljanske opere. Ljubljanska opera se odpelje 16. t. m. na turnejo v Sarajevo, Dubrovnik in Split in se vrne okrog 10. maja nazaj v Ljubljano. Operne predstave v Ljubljani v tem in začetku prihodnjega tedna so zadnje pred odhodom na turnejo. Po vrnitvi traja letošnja sezona do zaključka ljubljanske velesajma, to je 5. julija. V tem času bodo odigrane vse predstave, ki spadajo v letošnji operni abonma. Glavni premijeri bosta tekom maja in junija Mozartova »Figarova svatba« in Wagnerjev »Tannhäuser«.

Koncert učiteljskega pevskega zbora. V soboto dne 10. t. m. in v nedeljo 11. t. m. nastopi privrkat na koncertnem odru novi slovenski pevski zbor, kolega članstvo tvorijo izključno le naše učitelje. Slovenski učiteljski pevski zbor deluje v okviru Društva učiteljev glasbe, vodi pa ga zborovodja g. Srečko Kumar. Za svoj prvi koncert si je izbral večinoma skladbe p. Hug. Sattnerja, katerega 75letnico hoče s tem koncertom počastiti. Poleg pevskega zbora slovenskih učiteljev nastopi tudi ljubljanski srednjoškolski zbor pod vodstvom prof. Brnobiča. Na oba koncerta, tako na sobotnega, ki

se začne ob 8., in pa na nedeljskega, ki se vrši kot ljudski koncert popoldne ob 3., opozarjamo naše občinstvo. Oba koncerta se vršita v veliki dvorani hotela Union; vstopnice so v predprodaji v Matični knjižarni na Kongresnem trgu. Zunanji udeleženci naročijo lahko vstopnice z dopisnico na naslov Matične knjižarne. Cene v soboto običajne, koncertne, v nedeljo pa znižane ljudske.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 7. aprila 1926; katoličani: Hegerij, Radivoj; pravoslavni: 25. marca, Radivoj, Hvalislava; muslimani: 24. ramazana 1344; židje: 23. nisana 5686.

Jutri: Četrtek, 8. aprila 1926; katoličani: Albert, Viljenja; pravoslavni: 26. marca, Gavril; muslimani: 25. ramazana 1344; židje: 24. nisana 5686.

DANASNJE PRIREDITVE.

Gledališče: opera »Zongler naše Ljube Gospe«; drama »Pygmalion«.

Kino Mafica: »Lov za zlatom«; Ljubljanski dvor: »Marko«; Kino Ideal: »Nezvestoba brez posledice«.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: opera »Boheme«; drama »Deseti brat«.

DEŽURNE LEKARNE.

Sreda: Trnkoczy, Mestni trg; Ramor, Miklošičeva cesta.

Četrtek: Bohinc, Rimska cesta, Levstek, Resljeva cesta.

Solnce zaide danes ob 18.34, vziđe jutri ob 5.30 in zaide ob 18.36.

Mesec vziđe jutri ob 3.35 in zaide ob 13.32.

Fenomenalna brzina na naših železnicah

Na račun tvrdke Georg Schicht v Osičku so bili poslani tvrdkama Marković in Udovčić v Užicah iz Beograda v decembru 1924 trije zaboji mila. Užiska postaja je prejela te zaboje dne 31. decembra 1926. To je gotovo rekord v brzini železniškega prometa. Kot rečeno, sta naročili omenjeni tvrdki milo koncem decembra 1924. Začetkom januarja 1925 sta dobila Markovič in Udovčić obvestilo, da je bilo že v Užicah. Ko pa sta hotela blago dvigniti, se je izkazalo, da ga na postaji ni. Čakala sta zaman dva meseca, nakar sta vložila prošnjo na direkccijo, naj železniška uprava blago pošlje ali pa povrne škodo. Potprejživno sta čakala še eno leto. Letos v februarju sta se ponovno obrnila na železniško direkccijo in tako sta dobila po 15 mesecih obvestilo, da je blago srečno prispelo v Užice. Pa tudi s tem še ni bilo konec njunih križev in težav. Mila nista mogla dvigniti, ker en zaboj ne odgovarja tovrstnemu listu. Okrog 25 kg mila se je med vožnjo »posušilo«.

Zaboji so potovali torej od Beograda do Užic 455 dni. Ta čas bi lahko prepotovali šestkrat okrog sveta ali šestdesetkrat iz Soluna v Ameriko. Pa se najdejo ljudje, ki bi radi tudi železniške direkccije reducirali in uvedli v drugih krajih enako prometno brzino.

**Vivian Gibson
Erich Kaiser-Titz
Bruno Kastner
Hans Mierendorf
Olaf Fjord
Helga Molander**

Vsi v uspelem filmu iz velikomestnega življenja

Človek, ki se prodaja.

PRIDE!

ELITNI KINO MATICA

Jack London:

Roman treh src

Svečenik solnce je padel k njenim nogam. Ujetniki so stali, samo Torres je upognil koleno in pokazal, da bi bil on prvi, če bi hoteli drugi posnemati svečenika. Vendar se je pa njegovo koleno znova iztegnilo in inoz je ohranil svoje dostojanstvo, videč da tudi Leonice in oba Morgana niso poklekli.

Spočetka je gledala Tista, ki sanja, samo Leoncio. Ko si jo je ogledala od nog do glave, je energično prikimala v znak, naj se ji približa. Leoncio se je zdel ta migljaj pregrob, ker je bil v popolnem nasprotju z njeno nepopisno lepoto. Takoj je začutila, da ima pred seboj lepšo in močnejšo žensko, s katero se bo morala boriti za prvenstvo. In ni se ganila dotlej, dokler ni svečenik solnce osorno zamrmral, da se mora pokoriti. Približala se ji je, ne da bi se zmenila za orjaškega psa. Pogumno je šla mimo njega in mimo trinožnikov ter se ustavila šele takrat, ko je krasotica drugič samozavestno prikimala. Dolgo sta si gledali obe ženski v oči in Leoncio je vsa srečna opazila, da je Tista, ki sanja naposled povedla oči. Toda njenega zmagozlasja je bilo kmalu konec, zakaj Leoncio se je prepričala, da je krasotica povsila oči samo zato, da si ogleda njeno obleko. Čudna lepota je celo iztegnila svojo

tenko blede roko in potipala blago tako nežno, kakor znajo samo ženske.

— Svečenik! — je dejala resno. — Danes je tretji dan lune. Že davno sem ti nekaj govorila o tem dnevu. Govori!

Svečenik solnce se je v nerodnih poklonih ves sklonil in zamrmral:

— Prorokovala si, da nam prinese ta dan čudne dogodke. In res se je zgodilo tako, o carica!

Toda carica je v tem že pozabila na svoje vprašanje. Še vedno je gledala Leoncimo blago in gledala mladenkjo naravnost v oči.

— Zelo si srečna, — je spregovorila naposled in namignila Leoncii, naj se vrne k ostalim ujetnikom. — Moški te zelo ljubijo. Nj mi sicer vse jasno, vendar pa čutim, da te moški preveč ljubijo.

Njen tihi in čist glas je bil kakor daljne zvone, ki kličo vernike k molitvi. Toda Leoncio ni mogla oceniti divne melodije tega čudovitega glasu. V svojem srcu je čutila samo srd, ki ji je pogajal vso kri v glavo.

— Videla sem te že poprej in sicer večkrat, — je nadaljevala carica.

— Še nikoli! — je zakričala Leoncio.

— Moč! — je zarentalil svečenik solnce.

— Pogledite to-le! — je dejala carica in ji pokazala velik zlat kelih. V tem kelihu sem vas že večkrat videla.

— Tudi tebe sem videla v njem, — se je obrnila k Henryju.

— In tebe tudi, — je dejala Francis in njene velike plave oči so se še bolj razširile, ko mu je pogledala naravnost v obraz. Gledala ga je dolgo, tako dolgo, da se je oglasila v Leoncimem srcu prava ženska ljubosumnost.

Carici oči so se zasvetile, ko je pogledala Torresa.

— Kdo si pa ti, neznanec, v tako čudni obleki, z viteško čelado na glavi in suženjskimi sandali na nogah?

— Jaz sem kapitan Da Vasco, — je odgovoril Torres ponosno.

— Ime diši res po starodavnih časih, — se je nasmehnila.

— Saj tudi sem starodavni Da Vasco, — je dejal in se ji brez vabila približal. Smejala se je njegovi predrznosti, vendar ga pa ni zapodila.

— To čelado sem nosil pred štiridesetimi stoletji, ko sem pripeljal pradede izgubljenih duš v to dolino.

Carica se je še vedno smejala in videti je bilo, da mu ne verjame.

— Rojen si bil torej pred štiristo leti?

— Da in — nikoli. Rojen nisem bil nikoli. Jaz sem Da Vasco. Živel sem vedno. Moja domovina je solnce.

Njene tenke obrvi so se vprašujoče stisnile,

vendar je pa molčala. Iz zlatega zabojčka, ki je stal kraj nje na divanu, je vzela ščipec nekega praška. Njene divne, tenke ustnice so se strnile v prijazen smehljaj, ko je vrgla prašek v velik zlat kelih na trinožku. Naenkrat se je dvignil iz kelih obla dim, ki je takoj zopet izginil.

— Poglej v kelih! — mu je zapovedala.

Torres se je približal kelihu in pogledal vanj. Nobeden izmed njegovih spremljevalcev ni nikoli izvedel, kaj je videl. Toda carica, ki se je nagnila obenem z njim in pogledala v kelih, je videla isto, kar je videl on. Na njenem obrazu je zaigral prijazen smehljaj sočutja.

Zakaj Torres je zagledal spalnico v domu, ki mu ga je zapustil oče v Bocu del Toro. Videl je prizor svojega rojstva. Bilo je krvavo rojstvo, kakor je bila klavna tudi njegova tajna, ki jo je carica tako hitro odkrila. Torres je zagledal še nekaj, kar je vedno slutil in kar se je moralo zgoditi.

— Morda hočeš še gledati? — je vprašala carica ironično. — Pokazala sem ti samo tvoje rojstvo. Poglej še enkrat in videl boš svojo smrt.

Toda Torresa je prizor v zlatem kelihu tako pretresel, da je ves prestrašen odskočil.

— Oprost, prekrasna carica! — je zajecjal.

— Dovolj mi udi. Pozabi, kar je bilo, kakor bom skušal tudi jaz pozabiti za vse svoje življenje, da sem lagal.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1926.

— **Iz odvetniške zbornice.** Dr. Alojzij Kraut, odvetnik v Kamniku, se je odpovedal izvrševanju odvetniškega. Dr. Kraut je že del časa bolehal na oči ter je zadnji čas popolnoma oslepel.

— **Redukcija v ministrstvu narodnega zdravja.** V ministrstvu narodnega zdravja je reduciranih nad polovico uradnikov. Do 1. aprila je bilo v ministrstvu 107 uradnikov in dnevničarjev, zdaj jih je ostalo samo 47.

— **Delavski delegati v Beogradu.** V prestolico so dopotovali delegati amsterdamske internacionale, ki se sestanejo z našimi delegati, da skupno odpotujejo na balkanski sindikalni kongres v Sofijo.

— **Reorganizacija poštne hranišnice.** V zvezi s predstojajočo organizacijo poštne hranišnice je odpotoval na inšpekcijsko potovanje v Zagreb in Ljubljano dr. Milorad Nedeljković, generalni direktor poštne hranišnice. Pri tej priliki bo imel konferenco s strokovnjaki, nakar se vrši v Beogradu skupni sestanek.

— **Pocenitev soli.** Finančni minister je podpisal večeraj rešitev, glasom katere bo cena soli s 1. majem tega leta znižana za 50 par pri kilogramu.

— **Naši dijaki v Franciji.** V Franciji študira mnogo Jugoslovenov, ki dobivajo od francoske vlade mesečno 600 frankov podpore. Ker je pa ta podpora za življenje v Parizu premajhna, so se obrnili naši dijaki potom prosvetnega oddelka v Parizu na prosvetno ministrstvo s prošnjo, naj jim dovoli iz svojega proračuna še po 400 frankov mesečno, ker bi morala v nasprotnem slučaju večina študentov zapustiti Francijo. Življenje v Parizu se je zadnje čase zelo podražilo. Stanovanja so se podražila za 50 odstotkov. V juniju 1925 se je dobilo dobro stanovanje za 200 frankov mesečno, zdaj pa stane 300 do 320 frankov. Hrana se je podražila za 30%. Za kosilo in večerjo je treba plačati 13 do 14 frankov.

— **Novi parobrod »Kraljica Marija«.** Direkcija rečne plovnosti je prejela popravilni parobrod »Kraljica Marija«, ki se je prej imenoval »Ljubljana«. Parobrod ima povsem nove stroje, nove salone prvega in drugega razreda ter udobne spalne kabine. »Kraljica Marija« bo vozila med Beogradom, Vukovarjem in Osijekom.

— **Naši študenti v Carigradu.** Skupina študentov beogradske filozofske fakultete priredi za pravoslavne velikonočne praznike naučno potovanje v Carigrad, da prouči tamšnje zgodovinske zanimivosti. Študente bo vodil prof. dr. Stanojević.

— **Izpitni postajni načelniki.** Generalna direkcija državnih železnic je sklenila, da morajo vsi postajni načelniki v roku šestih mesecev položiti izpit o svoji sposobnosti, brez oziroma na to, ali so tak izpit že položili.

— **Tridnevni dopust je ministrstvo saobračaja** dovolilo vsem udeležencem skupščine Udruženja jugoslovenskih železničarjev, ki se vrši 17. in 18. aprila v Zagrebu.

— **Brezplačna vožnja za ubožno deco.** Ministrstvo saobračaja je ugodilo prošnji narodne zaštite Saveza dobrotvornih društev v Zagrebu za brezplačen prevoz dece, ki jo bo gornji savez namočal v poedinčnih obdobjih, trgovin ali drugih zavodih.

— **Zupanstvo občine St. Rupert pri Mokronogu** razglasa, da vpele oziroma oživi stare živinjske sejme za govedo, konje in prašiče. Prvi tak sejem v tekočem letu se vrši v St. Rupertu v soboto po Beli nedelji, to je 17. t. m.

— **Zakup bogatega lovišča.** Dne 21. aprila 1926 s pričetkom ob 10. uri se potom javne dražbe odda v zakup pri sreskem poljvarju v Brezicah lovišče občine Kapele in sicer za dobo od 1. maja t. l. do 31. maja 1930. V lovišču se nahajajo zajci, srne, jerebice, ključanci in rase vseh vrst. Točnejše pogoje se zamore dobiti pri navedenem sreskem poljvarju.

— **Kolonizacija Belja.** Finančno ministrstvo je pooblašeno, da oddeli od državne posestva Belje 8000 jutrov zemlje za kolonizacijo optantov in beguncev iz Madžarske in drugih agrarnih interesentov. V finančnem ministrstvu izdelujejo zdaj pravilnik o razdelitvi te zemlje.

— **Zveza s Crkvenico.** Od 29. marca dalje čaka na postaji Plase avtobus in osebni vlak, ki prihaja iz Zagreba ob 6. zjutraj, in na brzovlak ob 12.45. Vožnja z avtobusom stane od Plase do Crkvenice 50 dinarjev od osebe. Vožnja traja eno uro.

— **Začetek sezone v Splitu.** V Split so že prispeli prvi tučji, večinoma Angleži in Nemci.

— **Tekmovanje slovenskih deklet v reviji.** Poročajo nam: Slovenska moderna revija, ki prične v aprilu izhajati v Pragi, namerava že v svoji prvi številki prirrediti po vzorcu velikih inozemskih revij nagradno tekmovalje naših deklet. Uredništvo vabi tem potom vse posestnice lepih, umetniško dovršenih avtoportretov, da jih pošljejo redakciji, ki jih bo potem po 30 v eni številki priobčevala. Vsaka fotografija mora imeti značko in naslov, kam jo je vrniti. V 3. številki bo priobčeno priznanje treh nagrad prvih, drugih in tretjih najlepših, katerih slike bodo ponovno priobčene. Razsodišče bo sestavljeno iz priznanih slikarjev, filmskih in gledaliških strokovnjakov. Fotografije je nasloviti: Redakcija slovenske revije »Razgled«, Praha, IV., Strahov 126.

— **Olajšave za potovanja po železnici** so dovoljene udeležencem sledečih kongresov, odnosno zborov: udeležnikom proslave 25letnice delovanja Jugoslov. akad. glasbenega društva v Zagrebu, ki se bo vršila v Zagrebu sredi aprila t. l. Popust znaša 50% in velja za dobo od 14. do 21. aprila t. l. — Za člane Splošne Delavske Zveze Jugoslavije za kongres v Zagrebu in sicer od 1. do 9. aprila t. l. — Za člane Zveze kovinskih delavcev v Jugoslaviji, ki žele posetiti kongres v Beogradu. Popust ravnokotno 50% ter velja od 1. do 9. aprila. — Za udeležence občnega zbora Udruženja diplomiranih ba-

bic, ki se vrši sredi aprila v Ljubljani. Popust znaša 50% ter velja od 11. do 15. aprila t. l. Popust za polovično vožnjo uživajo tudi udeleženci kongresa Zveze državnih policijskih nameščenec, ki se vrši v Splitu. Povlastica velja od 4. do 10. aprila pri vožnji tja in od 10. do 16. aprila pri vožnji nazaj. — Posetniki velesjema v Milano imajo po naših progah tudi 50% popust in sicer za vožnjo tja od 8. do 20. aprila, za povratek pa od 20. aprila do 2. maja.

— **Samovoljnost italijanskih obmejnih organov.** Neki potnik, ki se je vozil v ponedeljek v Trst, nam poroča, da je imel s seboj več slovenskih dnevnikov. Pri obmejni kontroli v Postojni mu je službovali uradnik druge liste pustil, »Slovenski Narod« pa mu je odvzel. Ker naš list v Julijški Krajini ni prepovedan, gre za drzno samovoljnost italijanskega obmejnega organa, ki jo moramo najostreje obsoditi.

— **Stalni volilni imenik za mestno občino mariborsko** je od večeraj naprej stalno razgrnjen na mestnem magistratu, soba št. 4 (komskepijski urad), kjer ga lahko med uradnimi uradi vsak pregleda. Zahteve po popravkih volilnega imenika se sprejemajo istostan. Pri morebitnih volitvah imajo glasovalno pravico samo oni, ki so vpisani v volilni imenik.

— **Olajšave za obisk velesjema v Milano.** Italijanski generalni konzulat v Ljubljani nam sporoča: Italijanska vlada je odredila za tuje državljane, ki žele obiskati milanski velesjem, sledeče olajšave: 1.) Taksa za vidiranje potnih listov se zniža od 75 Din na 30 Din. Popusta so lahko deležni oni, ki se izkažejo pri generalnem konzulatu z voznim listom Ljubljana - Milano, ki se dobi v ljubljanski poslovalnici »Putnik«. 2.) 50% popust na železnici za vožnjo tja in nazaj. Vožnja se lahko nastopi v času od 7. do 27. aprila; vozni listek je veljaven 30 dni. Pred povratkom iz Milana ga je treba predložiti velesjemskemu odboru, da ga žigosa. Nadaljna pojasnila o olajšavah za gg. razstavljavce in za prevoz tovarovnega blaga se dobe vsak dan, izven praznikov od 9. do 12. v pisarni kr. italijanskega generalnega konzulata v Ljubljani.

— **V zdravilišču »Terna«** v Laškem razpisuje Pokojniški zavod za nameščenje v Ljubljani za dobo od 15. maja do 15. junija t. l. za dva zasebna nameščenca — svoja zavarovanja — za vsakega za pol meseca prosti mesti s prvostopenjsko preskrbo in sicer s prosto sobo, vso prehrano, zdravniško pomočjo in kopanjem, toda brez potnih stroškov. Kolika proste prošnje se vlagajo pri zavodu do dne 1. maja t. l. opoldne in morajo biti opremljene z uradnim sprčilom, da prosilec nima premoženja, in s potrdilom zdravnikov, da prosilec bolega za protinjskim ali revmatičnim obolenjem lažje vrste, da bi bilo zdravljenje v termalnem kopališču potrebno, da je od 15. dnevnega zdravljenja pričakovati zboljšanja in da prosilec lahko potuje brez spremstva.

— **Smrtna kosa.** Danes zjutraj je umrla v Ljubljani gostilničarka in posestnica gospe Lucija Bizjak. Bila je blaga in dobra žena. Pogreb bo v petek ob pol 3. popoldne iz Bohoričeve ulice 16. Blag ji spomin. Žalujejo rodbini naše iskreno sožalje.

— **II. pedagoški teden** priredi Pedagoško-didaktični krožek v Mariboru od 12. do 17. maja. Predavali bodo sledeči pedagoški strokovnjaki: dr. Fran Toplak o dojenčku, dr. Karel Ozvald o predšolski dobi, dr. Fran Zveč o šolski dobi, Gustav Šilih o mladeniški dobi, Anton Skala o duševno zaostali deci, dr. Ramon Bujas z zagrebške univerze, o poklicni izbiri. Pri tej priliki priredi mariborski pedagoški krožek pokrajinski tečaj za učitelje in učiteljice mariborske občasti.

— **Razpisane stalne službe na mešanskih šolah v mariborski oblasti.** V mariborski oblasti je razpisanih 16 mest na mešanskih šolah raznih skupin. Zadevne prošnje je treba vlagati pri pristojnem ravnatelju ali šolskem upravitelju najkasneje do 1. maja 1926. Velikemu županu se prošnje predložijo 10. maja t. l.

— **Letošnji redni občni zbor Trgovskega društva Merkur v Ljubljani**, ki bo zajedno proslava 25letnice obstoja društva, se vrši v soboto dne 17. aprila 1926 ob 8. zvečer v veliki dvorani Kazine v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. Po občnem zboru se vrši v istih prostorih takoj Merkurjev jous fix, pri katerem sodelujeta društveni pevski zbor in salonski orkester. 400

— **Iz V. društva »Soča«** predava v soboto 10. t. m. v salonu pri Levu univ. prof. g. dr. Rado Kušelj o zelo zanimivih temah, ki se glasi: »Cesaropapizem na vzhodu in njegove zapadne oblike«. Vabljeno Sočani in vsi prijatelji društva. Začetek ob pol 21. zvečer. Vstop vsem prost.

— **Kolo jugoslovenskih sester** bo imelo v petek 9. aprila ob 16. redno odborovo sejo. Udeležba obdorne dolžnost. 398

— **Podolicijsko podporno društvo ljubljanske garnizije** priredi v soboto 10. t. m. v veliki dvorani Mestnega doma »Družabni večer« s plesom, šaljivo pošto in prosto zabavo. Občinstvo se najljubše vabi, da se omenjenega družabnega večera v čimvečjem številu udeleži. Vstopnine ni, posebnih vabil tudi ne. 392

— **Klub esperantistov v Ljubljani** otvori v petek dne 9. t. m. tečaj za začetnike. Interesenti naj se priklasio navedenega dne ob 19.30 v šentjakovski šoli. Učnina 15 dinarjev mesečno, za diake 10 Din. 397

— **Naša se je manjša vsota denarja** na Dunajski cesti v nedeljo. Lastnik dobi denar pri ge. Mariji Mali, Dunajska c. 64.

— **Pevke in pevci »Ljubljanske Zvonice«** v sredo, 7. t. m. ob pol 8. zvečer skupna vaja. Vazno! 399

— **Napredno politično in gospodarsko društvo za kolodvorski in šempeterski kraj** ima svoj letošnji občni zbor z običajnim dnevnim redom v četrtek dne 8. aprila t. l. v gostilni pri Bončarju na Sv. Petra cesti št. 41. Začetek ob 8. uri zvečer. Člani, udeležite so občnega zbora polnoštevilno!

— **Sokol I. na Taboru** priredi na Belo nedeljo 11. aprila popoldan društveni pešizlet v ljubljansko okolico. Izlet se vrši v civilu. Čas in kraj izleta naznanimo jutri, ko se tozadevno pogovorimo z našo godbo, ki se tudi udeleži izleta. Bratsko članstvo opozarjamo na ta prijetni pomladanski izlet. Zdravo! — Prednjalni zbor. 401

— **Došla krasna izbira otroških oblek** in plaščov. Kristofor-Bučar, Ljubljana. 58

— **Radi boleznij v smrt.** Nekako pred tremi tedni ponoči je odšla od doma 26letna Baldi Kafazura, stanujoča v Trnovem pri svoji sestri. Dekle je imelo že del časa hudo živčno bolezen, na zadnje pa je obolelo na španski. Kritično noč in dan popreje je imela Kafazurova hudo vročino. Ko je drugi dan domači niso našli doma, so naznanili slučaj policiji. Vsa potzvedovanja policije, kakor sorodnikov dekleta, pa so ostala brezuspešna. Usoda nesrečnega dekleta se je o Veliki noči naglo pojasnila. V Ljubljani je tik ob Trnovskem pristanu neki ribič na velikonočni ponedeljek opazil, da leži neko truplo v vodi. Slučaj je bil prijavljen policiji, ta pa je obvestila rešilno postajo. Truplo, v katerem so spoznali nesrečno Baldi Kafazurovo, je bilo še isto dopoldne potegnjeno iz vode ter nato preplano v mrtvašnico na viško pokopališče. Zdi se, da je dekle skočilo že omenjeno noč, ko je izginilo od doma, v vodo, zakaj kakor se je ugotovilo, je truplo ležalo že najmanj tri tedne v vodi.

Raznovrstno 118-a
pomladansko obleko
nudi najceneje
JOS. ROJINA, Ljubljana, Aleksandrova c. 3.

Iz Celja
— **Prva javna produkcija gojenecv Glasbene Matice v Celju** se vrši dne 1. majnika t. l. kakor običajno v mestnem gledališču.
— **Iz demokratskih organizacij.** Redni tedenski sestanek mestne organizacije danes v sredo odpade. — Istotako odpade jutri v četrtek redni tedenski sestanek članov organizacije v celjski okolici. Prihodnji sestanek se pravočasno objavi.
— **Poškodba pri streljanju.** V nedeljo 4. t. m. so na Bregu pri Celju streljali z močnjaki. Pri tem si je 26letni zidar Jelen Rudolf poškodoval desno nogo in so ga morali spraviti v celjsko bolnico.

Nesreče v gorah
Velikonočne praznike so kakor pri nas tudi na Dunaju ter drugje izrabili ljudje za izlete na deželo in na planine. Zlasti ogromen je bil naval Dunajčanov na krasno planino Rax. Koča na Raxu je bila že v soboto skoraj prenapolnjena in mnogo turistov je moralo prenočiti na prostem. Žal je Rax zahteval poleg manjših nezgod tudi tri človeške žrtve. V ponedeljek zjutraj je na takozvanem Roten Erdsteigu treščil v prepad uradnik Johan Molz. Pozvana rešilna postaja ponesrečenemu ni mogla nuditi nobene pomoči več. Molz je med transportom v bolnico umrl. Druga nesreča se je primerila na Preinu, kjer je istotako treščil neki turist v globino, njegovega imena pa dosedaj še niso mogli ugotoviti. Ko ga je našla rešilna ekspedicija, je še živel, med transportom v bolnico pa je umrl. Pod kočo Karla Ludvika na Raxu se je smrtno ponesrečil neki Dunajčan po imenu Taulik. Zlomil si je roko in nogo, poleg tega pa pretresel možgane. Dve uri kasneje je umrl. Baje se je v bližini neke druge koče na Raxu istotako smrtno ponesrečil še en turist, njegovega trupla pa še niso našli.
Na Oppereriju sta v tirolsko-bavarskih Alpah v nedeljo smrtno ponesrečila se turista Hauser in Appel iz Monakovega. Nitiu trupli so našli ob vznožju ledenika na Oppereriju. Nesreče sta kriva turista sama, ker nista bila zadostno opremljena.
Dunajski turisti so po neprevidnosti zanetili ogenj na Knapenbergu v gorovju Raxa. Vnelo se je dreve in pogorelo je nad četrt orala lepega, mladega

Iz kronike naših krajev

Zadoščenje po nedolžnem na smrt obsojenemu. — Samomor iz strahu pred nesrečnim zakonom. — Smrtne nesreče na Pohorju. — Zasačeni tihotapci. — Zagrebška kronika. —

Radi umora trgovca Rosenfelda v Podvinah pri Ptuj je bil aretiran steklar Anton Polak in na podlagi indicij, ki so pričale proti njemu, obsojen od porote na smrt na vešilih. V zadnjem hipu je bila kazen spremenjena v do smrtne ječo. Polak je bil takrat tudi obsojen radi dveh tatvin, ki jih je priznal. Polak je vedno zatrjeval, da je nedolžen in da ni umoril Rosenfelda. Njegova nedolžnost se je končno res izkazala. Či, ki je bil nedavno skupno z Zlahtičem justifikiran, je pred justifikacijo priznal, da je on skupno z nekim Kajičem umoril Rosenfelda in ga oropal. Načrt za umor je napravil Zlahtič. Dne 1. aprila se je vršila seja sodišnega senata v Mariboru, na kateri je bila obsodba Polaka razveljavljena, obenem pa je bil Polak radi tatvin obsojen na pet let ječe. Kazen bo preстал še v maju 1927.

V Varaždinu si je na veliki petek končal svoje mlado življenje trgovec Gjuro Filipovič. Bil je zaročen z neko mladenko iz meščanskih krokov. Ker pa je bil epileptičen, ni hotel biti v breme svoji bodoči ženi in sklenil je, da izvrši samomor. Skočil je z mosta v Dravo. Mrzli valovi so ga zakrili za vedno.

V Smartnem na Pohorju se je te dni primerila smrtna nesreča Dvanajstletni posestnikov sin Fran Kapun je v gozdu sekal dreve. Pri delu se je zrušilo eno drevo na dečka. Udarac je bil tako silen, da je Kapun oblezel mrtev na licu mesta.

V St. Ilju so bili te dni zasačeni štirje avstrijski železničarji, ki so hoteli vtihotapati razno blago. Železničarji so se na postaji vedli zelo sumljivo in so takoj po prihodu vlaka krenili v najbližjo gostilno. Carinski organi so jim sledili v gostilno in jih preiskali. Uspeh je bil pozitiven. Vsi štirje železničarji so imeli okoli života ovito vtihotapljeno svilo ter čipke. Tudi v vagonu se je našel kovček, napolnjen s svilo. Blago je bilo namenjeno neki modistki v St. Ilju. Tihotapce so prepeljali v Maribor, kjer so jim naložili veliko denarno globo. Eden je globo plačal takoj, ostali trije pa so bili pridržani v zaporu.

V Zagrebu so našli večeraj mrtvega v stanovanju na Illici 11 32letnega Iva Šrama. Vzrok smrti se ni ugotovljen. Šram je zadnje čase tožil, da ga je nekdo v prepiru udaril močno po glavi. Mogoče je, da je umrl vsled pretresenja možganov, ni pa izključeno, da ga je zadela možganska kap. Policija sedaj preiskuje zagonetni slučaj.

Na velikonočni ponedeljek se je v gostilni pri »Bosancu« odigral razburljiv slučaj. V gostilno je zahajal že dlje časa neki Anton Krofi, ki je bil smrtno zaljubljen v natakario Malko Mihelič ter jo nameraval poročiti. Krofi je silno ljubosumen na svojo izvoljenko. Večkrat ji je grozil, da umrli nio in sebe, če ga ne mara. V ponedeljek je v lokalu sedel tudi neki človek, ki je vedel, da je Krofi silno ljubosumen in v šali je pripomnil, da se bo poročil z Malko. To je bilo olje na ogenj. Krofi je potegnil iz žepa britev ter si prerezal žile na roki. Takoj je priskočil gostilničar Anton Čerč, ki je hotel potegniti Krofiu britev iz rok. Med obema je nastala obupna borba, tekem katere se je Krofi nevarno obrezal na roki. Šele s pomočjo še enega gosta in stražnika je Krofi obvladal, nakar so ga hoteli prepeljati v bolnico. Krofi pa se je vlegel na tla in izjavil, da hoče umreti. Šele ko se je pojavila njegova Malčka, se je udal. V bolnici so ga obvezali, nato pa prepeljali v zapor, ker je grozil, da izvrši samomor.

Smrtna kosa med našimi rojaki v Ameriki

V Jolietu, država Illinois, je 7. marca t. l. na tragičen način preminul naš rojak Jernej Lavrič. Trgoval je z železniškimi pragi, katere je izdeloval v gozdu pri Galesbourgu. Ves teden je bil zaposlen pri delu, ob nedeljah in praznikih pa se je vozil s ffordovko domov k družini. Omenjenega dne se je vozil skozi Rockdale. Radi dežja in megle ni opazil prihajajočega vlaka, ki je z vso silo treščil v njegov avtomobil in ga zdrobil na drobne kose. Lavriča samega je stroj vlek el se kakih 50 m dalje. Tamkaj ga je našel čez tri ure železniški čuvaj v blatu in snegu, vsega razmesarjenega. Kljub težkim poškodbam je bil še pri življenju. Prepeljali so ga v bolnico, kjer pa je še isto noč podlegel poškodbam. Pokojni je bil star 40 let in je bil doma iz Loškega potoka na Dolenjskem. V Jolietu je živel 25 let ter si je s svojo pridnostjo in vztrajnostjo priboril lepo premoženje; med rojaki je vžival splošno spoštovanje in ugled.

Istega dne se je pri Sv. Juriju pri Chlcagu smrtno ponesrečil 13letni Josip Salehar, sinček našega rojaka. Dekle je dobil tako hude opekline, da je podlegel poškodbam.

V petek 12. marca je bil od avtomobila do mrtvega povožen v Chicagu naš rojak Josip Kramarič.

V kraju Elly, država Minnesota je preminul Jakob Butala, ki je bil eden prvih slovenskih naseljenecv v tamošnji naselbini. Pokojni je bil rodom iz Kota pri Črnomlju. Zapustil je vdovo in sedem otrok.

Dne 18. marca je v Chicagu umrl eden najstarejših slovenskih naseljenecv, Janez Kumar. Pokojni je bil rojen v Kojškem na Gorškem. V Ameriko je prišel že leta 1885. Bil je mestni službi.

V South Hollandu, država Illinois, se je smrtno ponesrečil Jakob Kramar, star 55 let. S težkim kladivom je zabijal zagozde v tla. Kladivo se mu je pri delu zapletlo v žico, ki je bila nad njim napeta. Za trenutek je kladivo obviselo v zraku, hip nato pa je z vso silo padlo na njegovo glavo ter mu razbilo lobanjo. Nesrečnež je bil čez 15 minut mrtev.

Proti obolenju pljuč
„VEDOMIN“
Emulzija pri početku tuberkuloze, bronhitisa, katara in drugih pljučnih boleznij, za naglo okrepitev organizma in za brzo izginjevanje lokalnih sprememb.
Pasta za ojačanje otvarjanja apetita pri oslabilih, nervoznih, malokrvnih, osobito pri škrofulozni, rahlični deci.
Napredaj v vseh apotekah.
Laboratorij »Vedomin« Beograd, Vajfertova 52. 1929

Sport

Nekatere velikonočne tekme
Turnirja na Dunaju in v Budimpešti.

O Veliki noči je bil na Dunaju velik nogometni turnir, katerega so se udeležili Amerjci, Hakoah, Rapid in Slovan. Izidi so bili sledeči: Hakoah — Amerjci 1 : 0, Rapid — Slovan 4 : 4, Amerjci — Slovan 3 : 2, Hakoah — Rapid 4 : 3. Kot zmagaalec je izšel iz turnirja Hakoah, ki se je sinoči odpravil na svojo turnejo po Severni Ameriki.

V Budimpešti je bil turnir, katerega so se udeležili Slavija (Praga) F. T. C. M. T. K. in U. T. E. Rezultati so bili: Slavija — M. T. K. 2 : 1 (2 : 0), F. T. C. — U. T. E. 2 : 1, Slavija — U. T. E. 3 : 3, F. T. C. — M. T. K. 0 : 0. Ta tekma je bila prekinjena radi incidentov na igrišču. V turnirju je zmagal F. T. C.

Dunajski klubi v inozemstvu.
BRUSELJ: Simmering (Dunaj) : S. O. Brugg 1 : 1; Simmering — Daring Club Bruxelles 2 : 2.
ANVERZA: W. A. C. (Dunaj) — F. C. Berchem 1 : 1, W. A. C. — Berschoot A. C. 4 : 2.
CARIGRAD: Admira — Fenjer Bagdža 4 : 2.

Tekme v Mariboru.
Rapid je potolkel celjske Atletike v nedeljo z 2 : 1 (2 : 0), v ponedeljek pa 4 : 1 (2 : 0).
I. SSK Maribor je igral proti svoji rezervi in jo premagal z 11 : 0 (6 : 0).

Da najboljši je to znaj,
Colombo Ceylon čaj!

Iz Ljubljane
— **Časni večer dr. Vidmarja.** Snoci so priredili prijatelji in častilci našega šahovskega velemojstra dr. Milana Vidmarja časten večer slavljencu, ki se je vrnil s semmerškega turnirja. Proslave so se udeležili med drugimi veliki župan dr. Baltič, gerent dr. Puc, univ. prof. dr. Plemelj in še več drugih čednih oseb, skoro korporativno pa vsi ljubljanski šahisti. Dr. Vidmarja, ki je bil pri svojem vstopu viharno aklimiran, je pozdravil podpredsednik šahovskega kluba ing. V. Zupanc, ki je poudarjal, da je dr. Vidmar na Semmeringu moralno zmagal in je danes poleg Capablance in dr. Laskerja najjačji pretendent za naslov svetovnega prvaka. Govoril je nato še zastopnik akademske mladine, nakar se je dr. Vidmar iskreno zahvalil za častitke in pozdrave. Številni šahisti ter drugi znanci in prijatelji dr. Vidmarja so poslali pismene ali brzojavne čestitke. Zbrana družba je ostala par ur v živahnem, prijetnem razgovoru.

— **Odborova seja ljubljanske sekcije JNU** bo jutri, v četrtek popoldne ob 3. v uredniških prostorih »Slov. Naroda«

Chaplin

s svojo lepo partnerico v filmskem umotvoru

„Lov za zlatom“

Samo še danes!
Predstave ob:
4., pol 6., pol 8., in 9
Elitni Kino Matica
Telefon 124.

Gospodarstvo

Stanje Narodne banke

dne 31. marca 1926.

Razlika v pri-		
meri a stanjem		
dne 22. marca.		
AKTIVA:		
Kovinska podlaga	442,6	— 1,6
posojila	1.322,9	— 3,7
račun za odkup kronskih		
novčanic	1.151,9	
račun začasne razmenjave	349,4	
državni dolgovi	2.966,3	
vrednost državnih domen,		
zastavljenih se izdajanje		
povčanic	2.138,3	
saldo raznih računov	644,8	— 1,0
Skupaj 9.016,6		
PASIVA:		
Od glavnice izplačano	28,8	
rezervni fond	7,6	

novčnice v obtoku	5.683,1	± 2,4
državni račun začasne raz-		
menjave	349,4	
državne terjatve po raznih		
računih	115,0	— 126,8
razne obveznosti	616,1	+ 116,5
državne terjatve za zastav-		
ljene domene	2.138,3	
ažijo za kupovanje zlata	77,8	
Skupaj 9.016,6		
Obrestna mera neizpremenjena.		

—g Tarifa za izvoz sene. Prometno mi-
nistrstvo je znižalo tarife za izvoz sene.
Namesto dosedanje tarife bo veljala do 1.
junija postavka št. 24 za vse vagonске to-
vare, določene za izvoz. Znižanje tarife je
veljavno samo za pošiljke na razdaljo naj-
manj 700 km.

—g Posojilo na obilježje vojne škode.
Kakor smo že poročali, je določila Narodna
banka 20 milijonov kot posojilo na obve-
znice vojne škode. Polovica je ostala v Beo-
gradu, kjer lastniki obveznic so že prvi dan
dvignili ves kredit, druga polovica se pa

razdeli na poedina mesta. Zagreb, Ljublja-
na, Niš, Skoplje in Sabac dobe po 1 milijon.
—g Kredit za most. Za montiranje no-
vega železnega mostu čez reko Moravo pri
Jasiki je dovolilo ministristvo javnih del
4.499.000 Din kredita.

—g Za olajšanje izvoza žita v Brailo.
Naši izvozniki so se že opetovano prito-
žili, da jih rumunske oblasti pri izvozu žita
v Brailo šikanirajo. Prosili so vlado, naj
ustanovi v Braili konzulat, ki bi posredoval
pri rumunskih oblastih, da se te šikane v
bodoče ne bi več ponavljale. Vlada je na-
posled sklenila odpraviti konzulat v Hel-
singforsu in ustanoviti mesto njega konzula-
ta v Braili.

— Izvorna sprave pri uvozu v Rumu-
nijo. Rumunsko poslanstvo v Beogradu je
obvestilo naše ministristvo za zunanje posle,
da je rumunsko ministristvo naročilo
vsem obmenim carinarnicam, naj ne zahte-
vajo več vidiranja in potrdila izvornih spr-
deval za blago, ki se uvaža v Rumunijo. S
tem se hočejo odstraniti vse težkoče, ki na-
stajajo zaradi omejenega vidiranja.

— Redni občni zbor ima Posojilno in ira-
nično društvo v Ločah dne 25. t. m. ob 15.
v gostilni Walland.

Velik rop v Zagrebu

Tatovi so prevrtili tri blagajne in ko-
modno izvršili svoj posel tekom treh
ur. — Nato pobegli brez sledu.

V zadnjem času se dogajajo na re-
jonu zagrebskega mesta kaj premetene
tativne, ki jih po vsej priliki ne vrše
običajni tatovi iz potrebe, nego pravi-
cati tatinski profesionalisti. Preluknjati
verhajmerico ni lahka stvar. Tu treba
vsega mogočega tehničnega orodja in
natančnega poznanja okolice, ki se pri-
dobi s potrebnim študijem in premišlje-
nim načrtom tatinskega napada. To je
zagrebska policija v zadnjem času tudi
ugotovila in vsled tega si prizadeva, da
iztakne tiče, ki so po vsej priliki ino-
zemskega izvora. Najnovejša tatvina, ki
so jo izvršili ti tatinski profesionalisti je
zadela blagajne činovniške nabavljane
zadruge v Frankopanski ulici. Tatovi
so morali preko dvorišča, da so dosegli
prostore zadruge, ki pa niso bili dobro
zavarovani. Ko so dospeli v blagajno,

so se koji spravili na verthajmerco in
jo tako temeljito preluknjali in preža-
gali, da je vsa prva stran odrezana od
ostalega železa. Tatovi so pobrali zno-
tovino 37.000 dinarjev. Ker jim ta zne-
sek ni zadoščal, so se spravili na ostale
knjige, premetali vse mize in nato odšli
v sosedno sobo, kjer je stala druga
verthajmerica za balagajniške knjige.
Tudi to blagajno so temeljito preluk-
njali ne da bi na našli denarja. Nato
so odšli še v sobo direktorja zadruge
dr. Benkovića in iz njegove blagajne
odnesli 5700 dinarjev. Vse te operacije
so trajale nad 3 ure. Nato so okradli pi-
sarno »Zabavne biblioteke«, ki se na-
haja v isti hiši. Pobegli so brez sledu.
Policija, ki je prihitela sledeči dan v
prostore, je natančno pregledala sledi,
ki so jih zapustili tatovi ter upa, spravi-
ti na podlagi najdenega materiala v
kratkem to tatinsko zalego na varno.

Podpirajte
podporno društvo slepih

Botot

Kraljica vseh
francoskih
past za
zobe

Glavno zastopstvo D. Pechmajou, Zemun-Zagreb

Fran Korošec, uvar

LJUBLJANA - Barvarska staza 61

tik Poljanske ceste št 6

sprejema in popravlja solidno, ceno vsakovrstne urc
z enoletno garancijo ter izdeluje vse specialne dele
za ure

KRAPINSKE TOPICE

poleg Zagreba, Hrvatska, 429 C termalna voda in blato
izdravljajo revmo, prut, lischas, ženske boleznit lid, Stano-
vanje s popotno ostrbo dnevno Din 50— do 80— za
ter druge zabave. V pred- in po sezoni zlatni popusti. Vojna glasba
in tako dalje. Več pover in prospekte dale kopališna uprava
Krapinske toplice.

Radi otkazā lokala prodaju se veoma jeftino dvije

predionice vune

Pojedine mašine kao Polzmašine, Selfaktori,
Flortelleri prodaju se takodjer i svaka za se.

Julije Wiener, Zagreb

Martićeva 21/2. Tel. 3-88.

Prava
francoska
krema
za čovlje.

Glavno zastopstvo D. Pechmajou, Zemun-Zagreb

Mali oglasi, ki služijo v posre-
dovane in socijalne namene
občinstva vsaka beseda 50 par.
Najmanjši znesek Din 5—.

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje ter oglaš-
tvo strogo trgovskega značaja, vsa-
ka beseda Din 1—.
Najmanjši znesek Din 10—.

Stužbe

Ubog invalid
sprejme mesto sluga ali
nočnega čuvara. — Pi-
smene ponudbe pod «In-
valid/1098» na upravo
«Slov. Naroda».

Skladiščnik

starejša moč — išče stal-
no mesto pri večjem
podjetju v mestu ali na
deželi. — Ponudbe pod
Skladiščnik/1065 na upra-
vo «Slov. Naroda».

Lokali

Trgovina

v večjem prometnem kra-
ju se vzame v najem. —
Ponudbe pod «Prometni
kraj/1071» na upravo «Sl.
Naroda».

Prodaj

Pisalni stroj

dobro ohranjen — se ta-
koj kupi. — Ponudbe na
upravo «Slov. Naroda»
pod «Pisalni stroj/1097».

Nepremičnine

Enodružinska hiša

v dobrem stanju, velik
vrt in travnik, ne daleč
od železniške postaje —
ugodno napredaj. — Po-
nudbe pod «Hiša/1096»
na upravo «Sl. Naroda».

Stanovanja

Lepa zračna soba

v bližini glavne pošte, z
električno razsvetljavo —
se odda takoj gospodu.
— Naslov pove uprava
«Slov. Naroda».

Drž. uradnik

išče stanovanje, obstoje-
če iz dveh sob in kuhinje.
— Ponudbe pod «Maj-
1070» na upravo «Sloven-
skega Naroda».

Kupim

Kupujem

po ljubiteljskih cenah an-
tikvaritete, kot tabernak-
lje, sekretarje, garniture,
lesene lestenice, kozarce,
srebro, porcelan itd.
— Ponudbe na: Julij pl.
Huebnerhofen, Silber-
nagl, Zagreb, Ilica 131 a.
1094

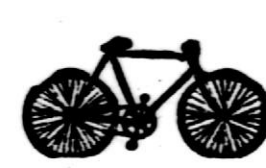
Stenografinja

in strojepejska, zmožna
tudi drugih pisarniških
del, večša slovenskega,
srbohrvatskega in nem-
škega jezika — išče pri-
merno službo v pisarni
ali trgovini. — Ponudbe
pod «Vešča/1095» na up-
ravo «Slov. Naroda».

Pletilni stroji

nemškega izdelka patent «Ideal»
z jamstvom za nogavice, jopice,
svitarje in vsakovrstne pletenine
nudi vsakomur najboljšo in si-
gurno eksistenco. V zalogi s po-
ukom, ki je jako lahak, in po po-
trebi tudi s stanovanjem edino le pri
F. Kos, Ljubljana, Zidovska ul. 5
Generalni zastopnik.

Nagrada
novo dvokolo
ali otroški športni
vozček.

Kdor kupi ali posreduje, da proda podpisana tvrda deset novih
dvokoles ali otroških vozčkov v letošnjem letu, dobi za nagrado
novo dvokolo, kompletno z angleško pnevmatiko ali otroški športni
vozček. Zahtevajte cenik. Prodaja na obroke. Največje skladišče
dvokoles, otroških vozčkov in pnevmatike. TRIBUNA F. B. L.
tovarna dvokoles, otroških vozčkov in delov. Ljubljana, Karlovska 4.

Pomladne novosti

negavice v raznih barvah, žepne robce, čipke, ro-
kavice, naramnice, palice, razna mila, gume in po-
trebščine za šivilje, krojače in čevljarje ter
nabavitnike.

NAJNIZJE CENE. NAJNIZJE CENE.

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA 65-1
(ob vodi) blizu Prešernovega spomenika.

1102

Vsemogočni je poklical k sebi našo nad vse ljubljeno soprogo, zlato in nena
domestljivo mamo, staro mamo, teto, taščo, gospo

Lucijo Bizjak

gostilničarke in posestnice

danes ob 4. uri zjutraj, prevideno s svetlosto za umirajočo.
Pogreb predraže nepozabne se vrši v petek, dne 9 t. m. ob pol 3. uri popoldne iz
Bohoričeve ulice 16. na pokopališče k Sv. Kri u.
Sv. maše za dušo blagopokojne se bodo brale v več cerkvah.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1926.

Anton Bizjak, posestnik in gostilničar, Alojz, Josip, Anton in Rudolf
soprog. in sorodniki. o roci.

Zahvala.

Za izraženo nam sožalje povodom smrti našega nepozab-
nega soproga in očeta, gospoda

Ivana Premelča

za poklonjene prekrasne vence in cvetje ter za mnogoštevilno
častitelo spremstvo pri pogrebu se tem potom vsem najprisrč-
neje zahvaljujemo.

Sv. rekvijem se bo daroval v soboto, dne 10. t. m. ob 7.
v farni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1926.

Globoko žalujoča rodbina **Premelč.**

Barve, matrice in spec. papir za razmnoževanje.

Barvani trakovi Pico in Braco ter ogljeni papir.

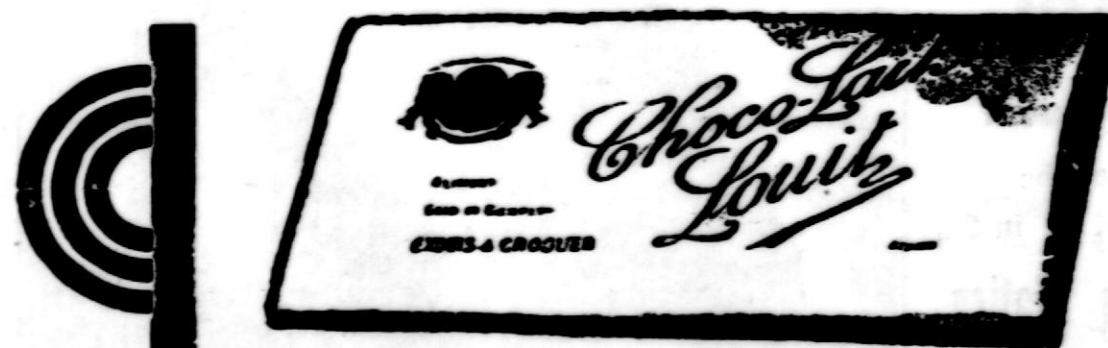
Lud. Baraga

LJUBLJANA
Telef. 980

Še'enburgova ulica 6

20-T

Najboljša mlečna in čokolada za kuhanje

Louit

Glavno zastopstvo:

Daniel Pechmajou
Zemun — Zagreb.

Urejuje: Josip Zupancič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jesenčič. — Za inzeratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.